

Inspektion af statsfængslet på Kragsskovhede

Inspektion af statsfængslet på Kragsskovhede.

FOB nr. 84.84

(J. nr. 1984-1251-615).

Efter et besøg den 13. november 1984 i statsfængslet på Kragsskovhede skrev jeg den 29. november 1984 således til direktoratet for kriminalforsorgen og statsfængslet på Kragsskovhede:

» ...

I. Bygningsmæssige forhold:

Under min rundgang konstaterede jeg, at nogle af belægningsafdelingerne var mindre velholdte og trængte til istandsættelse. Det samme gjaldt bygningen, der rummede køkken og spisesal.

Belægningsafdelingerne var under ombygning, og det blev oplyst, at arbejdet hermed forventedes afsluttet inden udgangen af 1986. På baggrund af disse oplysninger, og da det blev oplyst, at planer om opførelse af en ny bygning med nye køkkenfaciliteter og ny spisesal var langt fremme, finder jeg ikke grundlag for at foretage videre vedrørende disse spørgsmål.

Med hensyn til kondirummet i skolebygningen og møblerne i opholdsstuerne henviser jeg til mine bemærkninger nedenfor under II, pkt. 8, henholdsvis pkt. 10.

II. Spørgsmål, der blev rejst af talsmændene under min samtale med dem:

1. Kommunikationen med ledelsen.

Talsmændene klagede over, at de kun, hvis de rykkede, modtog underretning fra ledelsen om, hvad der videre skete vedrørende de spørgsmål, der var blevet behandlet på talsmandsmøderne.

Under min drøftelse med inspektøren vedrørende dette spørgsmål oplyste denne, at der 3-4 dage efter et talsmandsmøde blev udsendt referat af mødet, og at resultaterne af de undersøgelser, mødet i øvrigt gav anledning til, blev meddelt talsmændene ved næste møde. Inspektøren anførte i den forbindelse, at forholdet var det, at der på grund af de korte straffe foregik en så hurtig udskiftning af talsmænd, at de nye ikke altid havde sat sig ind i, hvad der tidligere var passeret. Hertil kom, at talsmandsmøderne i perioder havde været afholdt med uregelmæssige mellemrum, og at der herved naturligvis kunne opstå en vis kommunikationsbrist. Årsagen til denne uregelmæssighed skyldtes, dels at der ikke havde været fastsat faste terminer for afholdelse af talsmandsmøder, dels at talsmændene i perioder ikke havde fremsat ønske herom.

Sidste møde havde været afholdt den 10. oktober 1984, og inspektøren ville nu foranledige, at spørgsmålet om den fremtidige procedure vedrørende afholdelse af talsmandsmøder blev taget op på næste talsmandsmøde.

Jeg finder herefter ikke anledning til på det foreliggende grundlag at foretage videre vedrørende dette spørgsmål.

2. Ventetid ved afvikling af besøg.

Talsmændene oplyste, at der kunne være ventetid for besøgende udefra på op til 1 time. Årsagen måtte søges i den fastlagte procedure, der forudsatte et samvirke mellem flere forskellige afdelinger. Som følge heraf var der ofte tale om forsinkelser med underretningen, og i enkelte tilfælde var underretning slet ikke blevet videregivet til den indsatte.

Under min samtale med inspektøren om dette spørgsmål oplyste denne, at forholdet ville blive taget op på næste talsmandsmøde. Spørgsmålet om afvikling af besøg skulle alligevel drøftes i forbindelse med de forestående personaleindskrænkninger, der formentlig ville give anledning til overvejelser om en forenklet procedure.

Jeg finder herefter ikke anledning til på det foreliggende grundlag at foretage videre vedrørende dette spørgsmål.

3. Udgangstiderne.

Talsmændene anførte, at de fastlagte udgangstider skabte en urimelig forskelsbehandling mellem indsatte, der kom fra Københavnsområdet og de indsatte fra Jylland. Selv om indsatte fra Københavnsområdet fik lov til at rejse på orlov fredag formiddag, var de først i København ca. kl. 18, og hjemrejsen skulle påbegyndes søndag kl. ca. 12 for at nå rettidigt frem (kl. 20.30). De pågældende havde således reelt kun 1 effektiv udgangsdag ud af de 3 dage. De burde efter talsmændenes opfattelse have adgang til at rejse torsdag aften for at blive ligestillet med indsatte fra Jylland.

Det hjemkomsttidspunkt, der generelt var fastsat for alle indsatte (senest kl. 20.30), var uheldigt, idet det ikke var afstemt med de offentlige transportmidler og derfor medførte, at de indsatte for at overholde tiden måtte komme et par timer for tidligt tilbage fra udgang.

Under min afsluttende samtale med inspektøren blev det oplyst, at udgangstiderne var harmoniseret med DSB m.v. i forbindelse med udrejsen, men ikke ved hjemrejsen. Hjemtiden kl. 20.30 var bestemt af vagtskiftet kl. 22.00. Inspektøren tilføjede, at spørgsmålet for tiden blev behandlet generelt i direktoratet for kriminalforsorgen, der formentlig ville komme med et udspil i forbindelse med en ændring af udgangsreglerne, og inspektøren ville da tage spørgsmålet op på et talsmandsmøde, når dette materiale forelå.

Da direktoratet på telefonisk forespørgsel over for en af mine medarbejdere har oplyst, at der nu foreligger en indstilling fra arbejdsgruppen vedrørende revision af udgangsreglerne, og at denne indstilling formentlig vil blive sendt til udtalelse i anstalterne i løbet af relativ kort tid, har jeg ikke fundet anledning til på det foreliggende grundlag at foretage videre vedrørende dette spørgsmål.

4. Avisfordelingen på afdelingerne.

Talsmændene oplyste, at hver afdeling efter eget valg fik 3 aviser dagligt. Der var 37 indsatte på en afdeling. Imidlertid havde man nu påbegyndt en opdeling af afdelingerne i 2 selvstændige afdelinger med 17 indsatte i hver, og det havde skabt problemer med avisproceduren, idet aviserne nu kunne befinde sig på 2 afdelinger, hvilket i væsentlig grad skabte vanskeligheder for de indsatte og fængselspersonalet, når de prøvede på at finde en ledig avis. De indsatte på afdeling 2, der allerede var opdelt som den første (afdeling 2 A og B), ønskede derfor, at hver 17 mands afdeling blev behandlet som en selvstændig afdeling og fik tildelt egne aviser.

Talsmændene anførte, at spørgsmålet havde været rejst før, men at det var blevet afvist, efter at der var indhentet oplysninger om fremgangsmåden på andre anstalter. Det var imidlertid talsmændenes opfattelse, at det alene var på Kragsskovhede statsfængsel, at der var tale om opdeling af bygningen i 2 afdelinger.

Under min afsluttende samtale med inspektøren oplyste denne, at der netop havde været tale om en generel nedskæring af avisabonnementerne som led i de almindelige sparebestræbelser. Spørgsmålet om antallet af avisabonnementer på afdelingerne 2 A og B ville imidlertid blive overvejet.

Jeg udbeder mig underretning om, hvad der passerer vedrørende dette spørgsmål.

5. Farve TV på afdelingerne.

Talsmændene oplyste, at der på afdelingerne 2 A og B var opstillet farve TV. De andre afdelinger havde alene sort-hvidt TV. Hvis de indsatte på disse afdelinger ønskede farve TV, måtte de selv betale. (Talsmændene var bekendt med, at de enkelte indsatte på afdelingene betalte 10 kr. om ugen til leje af bl.a. farve TV, video m.m.). Talsmændene var dog klar over, at de andre afdelinger efterhånden ville få farve TV, når afdelingerne i lighed med afdeling 2 blev ombygget.

Under min afsluttende samtale med inspektøren bekræftede denne, at det var tanken, at de forskellige afdelinger skulle forsynes med farve TV, efterhånden som de blev ombygget, hvis der fortsat blev økonomisk grundlag for det. Han oplyste, at begrundelsen for, at der på afdelingerne 2 A og B var blevet opstillet farve TV, også var, at der her kun var 17 indsatte på hver afdeling til at betale for leje af TV i modsætning til - som tidligere nævnt - 37 på de øvrige afdelinger.

Jeg finder herefter ikke anledning til på det foreliggende grundlag at foretage videre vedrørende dette spørgsmål.

6. Video-forbud til kl. 12.00.

Talsmændene oplyste, at der på afdeling 1 var forbud mod anvendelse af video før kl. 12 middag. Det var den eneste afdeling, hvor et sådant forbud gjaldt, og forbuddet stammede alene fra fængselspersonalet og var ikke en aftale indgået mellem de indsatte på afdelingen. Det bemærkes i denne forbindelse, at bl.a. køkkenpersonalet har fritid om formiddagen.

Under min afsluttende samtale med inspektøren og overvagtimesteren om dette spørgsmål erklærede begge, at de aldrig havde hørt tale om en regel som den nævnte, og oplyste, at spørgsmålet ville blive undersøgt.

Jeg udbeder mig underretning om, hvad der passerer vedrørende dette spørgsmål.

7. Medbringelse af eget video.

Talsmændene klagede over, at der ikke blev givet tilladelse til at medbringe eget video. De fandt det ulogisk i betragtning af, at der var adgang til at medbringe båndoptagere, radioapparater, fjernsyn og lignende. De anførte, at de var bekendt med, at der tidligere i ét tilfælde var meddelt tilladelse til en indsat til at have eget video, men at der ellers generelt blev meddelt afslag.

Under min afsluttende samtale med inspektøren og overvagtimesteren oplyste overvagtimesteren, at han havde henvist talsmændene til at rejse spørgsmålet generelt på talsmandsmøderne, men at de ikke havde gjort det. Han ville nu drage omsorg for, at spørgsmålet blev taget op til en generel drøftelse med talsmændene. Han oplyste, at begrundelsen for, at man ikke ønskede, at de indsatte medbragte videoanlæg, var, at disse anlæg generelt var meget dyre og derfor let blev genstand for handel mellem de indsatte. Det enkeltstående

tilfælde, som talsmændene havde henvist til, drejede sig om en bokser, som brugte video i træningsøjemed.

Jeg finder herefter ikke anledning til på det foreliggende grundlag at foretage videre vedrørende dette spørgsmål.

8. Møblerne på opholdsstuerne (TV-rummene).

Det var talsmændenes opfattelse, at møblerne på opholdsstuerne (TV-stuerne) var dårlige, og at opholdsstuerne i det hele taget generelt var af for ringe standard.

Under min rundgang konstaterede jeg, at vedligeholdelsestilstanden i flere af belægningsafdelingerne lod meget tilbage at ønske.

Under min afsluttende drøftelse med inspektøren af dette spørgsmål oplyste denne, at møblerne ville blive udskiftet i takt med, at de enkelte afdelinger blev ændret og moderniseret, således som man allerede - som nævnt ovenfor i afsnit I - var begyndt med.

Jeg finder herefter ikke anledning til på det foreliggende grundlag at foretage videre vedrørende dette spørgsmål.

9. Dårlig TV-modtagelse.

Talsmændene oplyste, at TV-antennen på afdeling 3 var gået i stykker i forbindelse med lynnedslag for længe siden og fortsat ikke var blevet bragt i rimelig stand. Der havde muligvis været reparationer, men i så fald var de ikke faldet tilfredsstillende ud.

I denne forbindelse ønskede talsmændene at påpege det ønskelige i, at der blev etableret fællesantennestik i alle værelserne. På afdeling 2 var der forberedelse til dette, men disse var ikke gennemført af økonomiske grunde.

Ved min afsluttende samtale med inspektøren gav denne tilsagn om, at modtagerforholdene på afdeling 3 på ny ville blive undersøgt og manglerne afhjulpet. Inspektøren bekræftede det vedrørende afdeling 2 oplyste.

Jeg finder herefter ikke anledning til på det foreliggende grundlag at foretage videre vedrørende dette spørgsmål.

10. Udluftningen i kondirummet.

Talsmændene anførte, at udluftningen i kondirummet var yderst kritisabel og medførte, at det navnlig om sommeren kunne være meget ubehageligt at træne dér. Vinduerne kunne ikke lukkes op, og der var kun ganske få ventilationskanaler.

Under min samtale med inspektøren om dette spørgsmål oplyste denne, at årsagen til, at vinduerne ikke kunne lukkes op, var, at det tidligere havde givet anledning til misbrug (indsmugling), idet kondirummet lå tæt op til vejen. Inspektøren gav imidlertid tilsagn om, at man ville søge at opsætte ventilations- eller udluftningsanlæg i kondirummet med henblik på at afhjælpe manglerne.

Jeg finder herefter ikke anledning til på det foreliggende grundlag at foretage videre vedrørende dette spørgsmål.

11. Biografrum til badmintonhal.

Talsmændene ønskede, at biografrummet, der så godt som ikke blev brugt længere, blev indrettet med en badmintonbane som supplement til gymnastiksalen, idet det ville afhjælpe et stort savn for udøvelsen af denne sport, der var meget populær blandt de indsatte.

Under min afsluttende samtale med inspektøren oplyste denne, at man var meget positivt indstillet over for tanken og ville forsøge at skabe økonomisk mulighed for at inddrage biografalen som foreslået.

Jeg finder herefter ikke anledning til på det foreliggende grundlag at foretage videre vedrørende dette spørgsmål.

12. Adgang til svømmehal.

De indsatte klagede over, at de ikke regelmæssigt havde mulighed for at komme i en nærliggende svømmehal, idet deres muligheder herfor var afhængig af, om der var en fængselsbetjent, der ville køre for dem. Det var ønskeligt med et fastere system, således at indsatte dels i forvejen kunne tilmelde sig en tur til svømmehallen, dels i længere tid forud var bekendt med, hvornår sådanne besøg kunne forventes.

Under min samtale med inspektøren om dette spørgsmål blev det oplyst, at den nærmeste svømmehal, der kunne finde anvendelse, lå i Sindal, men at det måtte anses for umuligt at skabe en fast kørselsordning, idet sådan kørsel - ligesom på andre anstalter - ikke var omfattet af personalets tjenestepligt, og

at det på nuværende tidspunkt måtte anses for urealistisk at tænke på at skaffe det økonomiske grundlag for at etablere en sådan fast kørselsordning.

Jeg finder herefter ikke anledning til på det foreliggende grundlag at foretage videre vedrørende dette spørgsmål.

13. Motorlære.

Talsmændene klagede over, at faget motorlære var afskaffet. Interessen herfor mellem de indsatte var meget stor.

Inspektøren oplyste under den afsluttende samtale, at undervisning i motorlære ikke kunne gennemføres på grund af manglende undervisere, idet underviseren på køreskolen ikke kunne afse tid til tillige at undervise i motorlære. Undervisningen på køreskolen, som også omfattede indsatte fra andre anstalter, havde et meget stort omfang, idet de indsatte havde mulighed for at tage kørekort til stor vogn og få grundkursus for chauffører som var første trin af specialarbejderskolernes chaufføruddannelse.

Inspektøren oplyste i denne forbindelse, at den nuværende underviser på køreskolen stod for at skulle pensioneres, og at det herefter ville blive et problem at få en efterfølger, fordi den løn, man fra anstaltens side kunne tilbyde, lå under den løn, som en person med tilsvarende kvalifikationer kunne opnå andre steder, bl.a. på SiDs kurser.

Jeg finder herefter ikke anledning til på det foreliggende grundlag at foretage videre vedrørende dette spørgsmål.

...«

I skrivelse af 6. december 1984 meddelte statsfængslet mig for så vidt angik skrivelsens afsnit II, 4., vedrørende avisfordelingen på afdelingerne, at overvejelserne vedrørende oprettelse af yderligere ét avisabonnement på den ombyggede afdeling 2 havde resulteret i, at man med virkning fra medio december 1984 på afdelingen ville have 4 avisabonnementer i stedet for 3, således at såvel de indsatte på afdeling 2 A som afdeling 2 B kunne abonnere på to aviser hver.

For så vidt angik det ad II, 6., rejste spørgsmål vedrørende videoforbud indtil kl. 12, oplyste statsfængslet, at forbudet på afdeling 1 nu var ophævet, således at også de indsatte på denne afdeling teoretisk set ville kunne se videofilm i alle døgnets timer.